

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770

e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2017. gada 9. novembrī

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Ineta Ziemele, tiesneši Artūrs Kučs un Daiga Rezevska,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [...] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 166/2017),

konstatēja:

1. No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt likuma “Par zemes privatizāciju lauku apvidos” 5. un 6. pantu (turpmāk – apstrīdētās normas) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 89., 90., 91. un 105. pantam.

2. Likuma “Par zemes privatizāciju lauku apvidos” 5. pants noteic personas, kurām atjaunojamas zemes īpašuma tiesības, kurām īpašumā zeme Latvijas Republikā bija 1940. gada 21. jūlijā, vai viņu mantiniekiem saskaņā ar Latvijas Republikas 1937. gada Civillikumu.

Savukārt šā likuma 6. pants noteic kārtību, kādā notiek zemes nodošana īpašumā bijušajiem īpašniekiem vai viņu mantiniekiem.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata lieta ir ierosināma, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. – 19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likuma atbilstību Satversmei. Tādējādi Pieteikuma iesniedzēja prasījums izvērtēt likuma normu atbilstību Satversmei ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt tikai Satversmē noteikto pamattiesību aizskārums gadījumā. Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka apstrīdētā norma aizskar viņam Satversmē noteiktās pamattiesības. Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktās prasības.

6. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmo daļu konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai var iesniegt ikviens persona, kura uzskata, ka tai Satversmē noteiktās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai. Savukārt Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punkts kopsakarā ar 19.² panta sestās daļas 1. punktu prasa pieteikumā juridiski pamatot, ka tieši apstrīdētās normas

neatbilstība katrai augstāka juridiska spēka tiesību normai izraisa pieteikuma iesniedzējam Satversmē noteikto pamattiesību aizskārumu.

Satversmes tiesa ir norādījusi, ka jēdziens „aizskar” ietverts likumā ar mērķi norobežot konstitucionālo sūdzību no sūdzības vispārības labā. Tas prasa, lai pastāvētu pamatota iespējamība, ka apstrīdētā norma aizskar pieteikuma iesniedzēju (*sk. Satversmes tiesas 2002. gada 22. februāra sprieduma lietā Nr. 2001-06-03 secinājumu daļas 2.4. apakšpunktu*). Persona ir tiesīga vērsties Satversmes tiesā tikai tādā gadījumā, kad pastāv tieša saikne starp šīs personas pamattiesību ierobežojumu un pieteikumā apstrīdēto tiesību normu (*sk. Satversmes tiesas 2010. gada 18. februāra sprieduma lietā Nr. 2009-74-01 12. punktu*).

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs kā mantinieks ir iesniedzies prasību par īpašuma tiesību atjaunošanu uz nekustamo īpašumu. Pieteikumā sniegts lietas faktisko apstākļu izklāsts un Pieteikuma iesniedzēja apsvērumi par tiesību normu piemērošanu vispārējās jurisdikcijas tiesā, lemjot par īpašuma tiesību atjaunošanu uz zemi. Pieteikuma iesniedzējs norāda, ka apstrīdēto normu piemērošanas rezultātā esot pārkāptas viņam Satversmē ietvertās pamattiesības, jo vispārējās jurisdikcijas tiesa esot lēmusi par īpašuma tiesību atjaunošanu, balstoties uz nepatiesi sniegtu informāciju.

Pieteikuma iesniedzējs vispārīgi norāda, ka apstrīdētās normas neatbilst Satversmei. Tomēr pieteikumā nav pamatots, vai un kādas tieši no Satversmes 89., 90., 91. un 105. panta izrietošas Pieteikuma iesniedzēja pamattiesības aizskar apstrīdētās normas. Proti, nav konstatējama tieša saikne starp viņa pamattiesību iespējamo aizskārumu un apstrīdētajām normām. Pieteikuma iesniedzēja apsvērumi attiecas uz tiesību normu piemērošanu vispārējās jurisdikcijas tiesā. Satversmes tiesa ir atzinusi, ka vispārējās jurisdikcijas tiesas veiktās tiesību normu piemērošanas izvērtējums saskaņā ar Satversmes 85. pantu un Satversmes tiesas likuma 16. pantu nav Satversmes tiesas kompetencē. Satversmes tiesai nav paredzētas tiesības izvērtēt vispārējās jurisdikcijas tiesu nolēmumu tiesiskumu (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2009. gada 3. jūnija sprieduma lietā Nr. 2008-*

43-0106 12. punktu). Tādējādi pieteikumā ietvertie apsvērumi juridiski nepamato Pieteikuma iesniedzēja pamattiesību iespējamo aizskārumu.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punktā un 19.² panta pirmās un sestās daļas 1. punktā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [...] pieteikuma (pieteikums Nr. 166/2017).

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas 1. kolēģijas priekšsēdētāja

I. Ziemele